



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Ус 10/2025
29.12.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Бранислава Босилковића и Јасмине Стаменковић, чланова већа, са саветником Мирелом Костадиновић, као записничарем, решавајући сукоб надлежности између Управног суда у Београду и Првог основног суда у Београду, у спору по тужби АА из ... и мал. ББ из ... ког заступа зак. заступник мајка АА из ..., чији је пуномоћник Тодоровић Р. Горан адвокат из ..., у предмету новчане накнаде, у нејавној седници већа одржаној дана 29.12.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овој правној ствари стварно и месно је **НАДЛЕЖАН** Први основни суд у Београду.

Образложење

Управни суд у Београду је поднео захтев за решавање сукоба надлежности са Првим основним судом у Београду који се решењем П 2344/23 од 15.06.2023. године огласио ненадлежним за поступање по тужби АА и малолетног ББ, обоје из ..., против тужене Републике Србије, Министарства унутрашњих послова, Сектора за људске ресурсе, ради поништаја решења туженог број 08.7 бр: 421-5847 од 30.11.2020. године и обавезе туженог да тужиоцима солидарно исплати на име једнократне новчане помоћи износ од 2.401.708,00 динара са законском затезном каматом од подношења тужбе па до коначне исплате.

Решавајући настали сукоб надлежности у складу са одредбом члана 32. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23), Врховни суд је нашао да је за поступање у овој правној ствари стварно и месно надлежан Први основни суд у Београду.

Према одредби члана 24. истог закона, основни суд у првом степену суди у грађанскоправном спору ако за поједини грађанскоправни спор није надлежан други суд и води извршни и ванпарнични поступак, осим ако законом није друкчије прописано (став 2).

Одредбом члана 31. став 1. истог закона прописано је да Управни суд суди у управном спору.

Одредбама члана 3. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, број 111/09) прописано је: да у управном спору суд одлучује о законитости коначних управних аката, осим у погледу којих је предвиђена другачија судска заштита (став 1), да у управном спору суд одлучује и о законитости коначних појединачних аката којима

се решава о праву, обавези или на закону заснованом интересу, у погледу којих у одређеном случају законом није предвиђена другачија судска заштита (став 2), да суд у управном спору одлучује и о законитости других коначних појединачних аката када је то законом предвиђено (став 3). Одредбом члана 4. истог закона прописано је да управни акт, у смислу овог закона, јесте појединачни правни акт којим надлежни орган, непосредном применом прописа решава о одређеном праву или обавези физичког или правног лица, односно друге странке у управној ствари. Одредбом члана 5. Закона о управним споровима прописано је да управна ствар, у смислу овог закона, јесте појединачна неспорна ситуација од јавног интереса у којој непосредно из правних прописа произилази потреба да се будуће понашање странке ауторитативно правно одреди.

Према одредби члана 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 10/23) овим законом се уређују правила поступка за пружање судске правне заштите по којима се поступа и одлучује у парницама за решавање спорова насталих поводом повреде права личности и спорова из породичних, радних, привредних, имовинскоправних и других грађанскоправних односа, осим спорова за које је посебним законом прописана друга врста поступка.

Одредбом члана 3. став 1. тачка 4. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава („Службени гласник Републике Србије“ бр. 101/2013) прописано је да је Први основни суд у Београду (основан) за територију општина Врачар, Звездара, Палилула, Савски венац и Стари град.

Оспореним решењем туженог од 30.11.2020. године одбијен је захтев за једнократну новчану помоћ АА, удовице преминулог радника Сектора за ванредне ситуације, ВВ, као неоснован. Први основни суд у Београду сматра да се ради о поништају решења туженог о чијој законитости (у другом степену) може да одлучује Жалбена комисија Владе РС, у смислу члана 140. и члана 142. Закона о државним службеницима, а да је у оспореној одлуци дата погрешна правна поука због које странка не може да сноси штетне последице. Управни суд налази да се у конкретном случају ради о имовинскоправном спору у коме су странке поднеле захтев за исплату одређеног новчаног потраживања, па оспорено решење нема карактер управног одлучивања у смислу члана 3. и 4. Закона о управним споровима, већ је за решавање ове правне ствари надлежан суд опште надлежности.

Одредбом члана 192. Закона о полицији („Службени гласник РС“, бр 6/16...87/18) прописано је да у случају смрти полицијског службеника која је наступила као последица повреде на раду, професионалног обољења или опасне појаве, породица коју је издржавао полицијски службеник има право на једнократну новчану помоћ у висини од 36 просечних плата запослених у министарству, исплаћених у месецу који је претходио месецу када је наступио случај.

Одредбом члана 250. истог закона, прописано је да ако овим законом, прописима донетим на основу овог закона и посебним колективним уговором за полицијске службенике није другачије прописано, на права и дужности, рад и радне односе полицијских службеника, примењују се прописи о државним службеницима и посебан колективни уговор закључен у складу са тим прописима, општи прописи о раду и закон којим се уређује општи управни поступак.

Одредбом члана 140. Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“, бр 79/05...19/25), прописано је да о правима и дужностима државног службеника одлучује руководилац решењем, ако овим или другим законом или другим прописом није другачије одређено (став 1). При одлучивању о правима и дужностима државног службеника примењује се закон којим се уређује општи управни поступак, изузев код одлучивања о одговорности за штету (став 4).

Одредбом члана 142. истог закона, прописано је да жалбене комисије одлучују о жалбама државних службеника на решења којима се у управном поступку одлучује о њиховим правима и дужностима и о жалбама учесника интерног и јавног конкурса (став 1). Жалбене комисије имају сва овлашћења другостепеног органа и примењују закон којим се уређује општи управни поступак (став 2).

Решавајући наведени сукоб надлежности, Врховни суд је нашао да оспорени акт није донет у управној ствари у смислу одредаба члана 3. став 1. и члана 4. и 5. Закона о управним споровима, као ни да је појединачни акт из члана 3. став 2. и 3. истог закона, о чијој се законитости се одлучује о управном спору, већ се ради о спору насталом поводом грађанскоправног односа за који је надлежан основни суд. Супруг и отац тужилаца јесте био државни службеник, али се не одлучује о његовом праву као државног службеника, већ о праву на једнократну помоћ из члана 192. Закона о полицији које законски наследници потражују од његовог послодавца.

Имајући у виду све наведено, Врховни суд је нашао да је за послупање у овој правној ствари применом члана 24. став 2. Закона о уређењу судова надлежан основни суд, а применом члана 3. став 1. тачка 4. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава, месно је надлежан Први основни суд у Београду.

Са изнетих разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 32. став 2. Закона о уређењу судова, решио као у диспозитиву овог решења.

РЕШЕНО У ВРХОВНОМ СУДУ
дана 29.12.2025. године, Ус 10/2025

Записничар
Мирела Костадиновић, с.р.

Председник већа – судија
Јелена Ивановић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић